

(boeken & films & events & congressen & websites & voorstellingen & ...)

Dyscalculie is een hot item! Na alle aandacht voor dyslexie is nu de aandacht van de verschillende segmenten van het onderwijs gericht op dyscalculie. Schoolteams moeten leren werken volgens het protocol en schoolbegeleiders worden daartoe uitgerust, gedragswetenschappers moeten volgens een eenduidige procedure dyscalculie vaststellen, ouders willen inzicht in de leerstoornis en uiteraard mag psycho-educatie voor het dyscalculische (even wennen aan die term) kind zelf niet ontbreken. *Hoe overleef ik mijn dyscalculie?* is ook al op de markt!. Nieuwe diagnostische instrumenten om dyscalculie vast te stellen zijn door testuitgeverijen al geruime tijd aangekondigd en op het gebied van de nascholing worden tal van cursussen en workshops aangeboden. Bij deze een selectie van een aantal bruikbare boeken voor verschillende doelgroepen.

Viermaal dyscalculie

Voor gedragswetenschappers

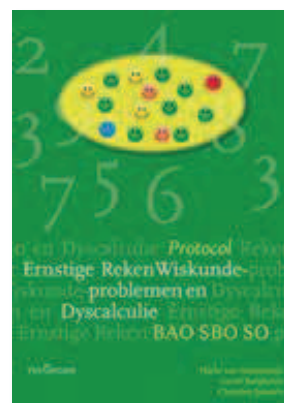
biedt de uitgave *Protocol Dyscalculie: Diagnostiek voor Gedragsdeskundigen (protocol DDG)* concrete informatie hoe verantwoord onderzoek te doen naar dyscalculie. Het protocol vormt hier dus een leidraad voor de diagnostiek. Hierbij wordt uitgegaan van onderkende, verklarende (primaire en secundaire verklarende factoren) en indicerende diagnostiek. Het boek biedt een heldere uitleg van deze typen diagnostiek met vermelding van de concrete stappen en testmaterialen. Van minder bekende onderzoeksmiddelen zoals de CAS (planning en organisatie) is een deel van de handleiding met

scoreformulieren en normen opgenomen. Formulieren zijn te downloaden op www.rekenstoornis.nl. Zeer bruikbaar zijn de bijlagen met onder andere het leerlingdossier dyscalculie, een vragenlijst voor een intake met school en ouders, en concrete adviezen voor procesgericht onderzoek naar rekenvaardigheden. Het boek sluit af met verhelderende casuïstiek waarbij ook de link met dyslexie wordt gelegd. Zeer aan te raden voor IB-ers, rekenspecialisten en diagnostici.

Luit, J.E.H. van, Bloemert, J., Ganzinga, E.G., & Mönch, M.E. *Protocol Dyscalculie: Diagnostiek voor Gedragsdeskundigen (protocol DDG)*. Graviant. ISBN/EAN: 9789491337055

Voor schoolbegeleiders

is het *Protocol Ernstige RekenWiskunde-problemen en Dyscalculie (ERWD)* bedoeld. Het is een product van de Nederlandse Vereniging tot Ontwikkeling van het Reken-Wiskunde Onderwijs (NVORWO). De term protocol slaat hier op de

programma's & uitzendingen & publicaties & veel meer)

wijze waarop scholen het rekenonderwijs idealiter zouden moeten inrichten met als doel functionele gecijferdheid, afgestemd op de mogelijkheden van iedere individuele leerling. Na een aantal theoretische hoofdstukken over de rekenontwikkeling bij kinderen, wordt ingegaan op rekenproblemen, observeren, diagnosticeren in en buiten de school. Er wordt een zorgstructuur geschetst waarbinnen maatregelen genomen worden als de rekenwiskundige ontwikkeling bij leerlingen niet optimaal verloopt. Het blijft een vrij theoretisch boek dat nogal ver van de dagelijkse schoolpraktijk afstaat. Zo wordt de diagnose dyscalculie pas gegeven als er meer dan twee jaar rekenachterstand is, ondanks al het diagnostisch onderwijs door de leerkracht, het half jaar hulp van de interne rekenexpert, en nog eens een half jaar na onderzoek door een externe rekenexpert. Er zijn maar weinig scholen die al deze expertise in huis hebben. Het protocol geeft wel duidelijk de gewenste richting aan: rekenonderwijs moet meer aandacht schenken aan informeel handelen in werkelijkheids-situaties, concrete kennis moet aan de basis liggen van meer abstracte kennis en formules. Het is de bedoeling

dat er een doorgaande leerlijn rekenen wordt ontwikkeld richting het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Een samenvatting van het boek is te vinden op <http://www.volgens-bartjens.nl/nl/nvorwo/> projecten.

Groenestijn, M. van, Borg-houts, C., & Janssen, C. *Protocol Ernstige RekenWiskunde-problemen en Dyscalculie (ERWD)*. Van Gorkum.

Voor ouders en leerkrachten

biedt het boek *Dyscalculie en rekenproblemen* toegankelijke informatie over de kenmerken van dyscalculie en op welke manier er veelal spelenderwijs geoefend kan worden met rekenen. De twintig obstakels waar een

kind tegenaan kan lopen worden beschreven in de volgorde waarin ze zich in het rekenproces voordoen. Dus bijvoorbeeld moeite met tellen, het gebruik van vingers, het getallenstelsel, klokkijken en het niet snappen van 'handig rekenen' en het niet kunnen onthouden van rekenfeiten. Het leest vlot met de illustraties en de korte, overzichtelijke hoofdstukken. Zie www.rekencentrale.nl voor reacties op dit boek.

De auteur Milikowski vertelt veel uit eigen ervaringen en besteedt ook aandacht aan het onbegrip dat er vaak is voor kinderen met ernstige rekenproblemen. Het boek is uitgegeven bij Boom.

Voor kinderen met rekenproblemen

en hun ouders is het boek *Stomme sommen. Mijn boek over dyscalculie* geschreven. Het is aan te raden als onderdeel van psycho-educatie in geval van dyscalculie. In het boek vertellen de auteurs (de jongen Raul met zijn moeder Ellie) afwisselend over hun ervaringen met dyscalculie: waar merk je het aan, hoe wordt het onderzocht, waar komt het door en hoe kan je ermee geholpen worden? Er is ruimte voor eigen opmer-

kingen en ervaring dus als ondersteuning in het kader van verwerking en acceptatie zeker geschikt. Ook schrijft de juf van Raul een stukje. Er wordt ook uitleg gegeven over faalangst en wat je daar tegen kan doen wat betreft het rekenen. Aan het eind van het boek staan tips voor leerkrachten, een stappenplan voor ouders en kinderen, voorbeelden hoe een rekenmap te maken, ideeën voor een spreekbeurt met verwijzingen naar relevante sites en een voorbeeld van een dyscalculieverklaring. Het geheel is leuk geïllustreerd en goed toegankelijk geschreven.

Scheihing, R.S., & Smulders, E., *Stomme sommen. Mijn boek over dyscalculie*. Amsterdam: NINO, SWP.

Ria Balm